

[Victor Pürschel.]

og kræver, at den, der vil være med til at stifte et nyt Parti, skal bekendtgøre det for sin Kommunalbestyrelse derigennem, at han skal have dens Attest for, at han er Vælger, saa har man paa et afgørende Punkt brudt med det demokratiske Krav om Vælgerens Ret til hemmeligt at lægge sit Lod i den politiske Vægtskaal.

Og dette har man gjort, uden at det var nødvendigt. En god Bekendt af mig, Ingeniør Johannes Hansen, sagde forleden Dag til mig, at man kunde jo have naaet det samme ved f. Eks. at nøjes med en Attest fra en eller anden edsvoren Myndighed for, at de paagældende var Vælgere. Man kunde have en autoriseret Revisor, som attesterede det, eller man kunde — jeg vil gerne føre denne Tanke videre — gøre det saaledes, at Ministeriet havde en Ret og en Pligt til at prøve de Underskrifter, der fandtes, ved Stikprøver. Man kunde tage et Par Hundrede eller fem Hundrede, hvor mange man nu vilde, af de 10 000 eller 20 000 og sige til Notarius publicus, en edsvoren Embedsmand: Gaa op og se efter, om disse Vælgere findes paa Valglisten, og saa kunde man have en Bestemmelse i Valgloven om, at hvis der viste sig en Fejlprocent af over 1 eller 2, saa var Ministeriet berettiget til mod Attesten fra den paagældende Embedsmand at kassere det. Derved vilde man kunne naa en fuldkommen Sikkerhed for, at uberettigede ikke var med til at stifte et Parti, og dog bevare det, som ingen vil kunne nægte er et demokratisk Gode, dette, at der stemmes hemmeligt. Og denne Ret maa tilkomme de nye Partier lige saa vel som de gamle.

Men man gør jo ogsaa en anden Ting ved dette Grundlovsforslag. Man indfører i Virkeligheden en privilegeret Valgret. De, der faar denne privilegerede Valgret, er de Folk, der skal bestemme, hvem der skal staa paa Landslisten. Socialdemokratiet har for sit Vedkommende afgjort det. Det er Partiraadet og Rigsdagsgruppens Bestyrelse, der bestemmer, hvem der skal staa paa Landslisten. Vælgerne har ingen Indflydelse paa dette. En Vælger kan ikke stemme paa en socialdemokratisk Rigsdagsmand og f. Eks. paa Venstres Landsliste. I samme Øjeblik, han stemmer paa den Mand, som han maaske stemmer paa, fordi han nu synes om ham — det kan jo være en særlig udmærket Mand, som han, skønt han i øvrigt ikke er Socialdemokrat, meget gerne vil have ind i Rigsdagen —, er han bundet til at stemme paa den Liste, der sammensættes af disse Personer — jeg ved

ikke, hvor mange det er, men det løber vel ikke op til 20 i hvert Fald. . . . (P. Andersen: Det er daarligt læst!) . . . men det er ogsaa ligegyldigt, om det er 20 eller 30, som sidder og bestemmer det. Det har staaet i „Social-Demokraten“, jeg gaar derfor ud fra, at det er rigtigt, at denne Beslutning er truffet. . . . (Afbrydelse). Ja, saa vil jeg bede den ærede Afbryder komme op og forklare mig, hvad det er der staaer. Jeg har talt med flere andre, der ogsaa kan læse Dansk, som har læst det paa samme Maade.

Og det er jo givet, selv om det nu berører Socialdemokraterne ubehageligt, at man siger det, saa er det jo givet, at det maa blive Partibestyrelsen, der sammensætter denne Liste — hvorledes skulde det ellers være? —, og disse Personer faar derigennem en privilegeret Valgret. Disse faa Personer faar derigennem en Ret til at udpege et større eller mindre Antal af Rigstinget, er det vist det hedder, og det er jo meget interessant, for tænk nu paa, hvor megen demokratisk Tryksværte der er ofret paa at bevise, at de landstingsvalgte, de kongevalgte oprindelig, at de kongevalgte Landstingsmænd var noget forfærdelig noget. Hvem var det, der i dette Aarhundrede efter Systemskiftet udnævnte disse kongevalgte Landstingsmænd? Ja, det var jo Regeringen; det var den ansvarlige Minister. Og nu faar vi altsaa denne Institution indført paa ny, men saaledes, at det er en Partibestyrelse, der udnævner disse. Det kan jo nemlig med stor Sikkerhed forudsiges paa 1 eller 2 Mandater nær, hvor mange hvert Parti vil faa, og saa kan man sige: Ja, Partibestyrelsen ønsker disse og disse Medlemmer ind i Tinget, og saa kommer de ind. Ja, det er maaske Demokrati, det er maaske almindelig Valgret. Det er i hvert Fald en ejendommelig Blomst, den har sat sig her.

Man har altsaa nu naaet dette, at Partibestyrelsen kan sætte visse Folk ind i Rigstinget uden videre Vrøvl. Man trænger jo til, for at faa Systemet fuldkomment, ogsaa at naa til, at Partibestyrelsen kan sætte en Mand ud. Saa vilde Idealet være naaet, og der er jo ogsaa Folk, der allerede har Blik for, hvor behageligt dette vilde være. Fra hyperdemokratisk Side har man søgt at slaa til Lyd for den Betragtning, at naar en Rigsdagsmand kom i Uoverensstemmelse med sit Partis Flertal i en saadan Grad, at han mente, at han maatte forlade Partiet efter mange og indtrængende Opfordringer og varme Henstillinger, Bønner og Trusler, saa burde han egentlig derved ogsaa forsvinde ud af Rigsdagen. Det er egentlig det, man helst vil. Det var jo ogsaa neimt